

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์คือ เพื่อศึกษาการมีส่วนร่วมของนักเรียน ครู และผู้ปกครองในการส่งเสริมระเบียบวินัยด้านความสะอาดของนักเรียนและเพื่อศึกษาการรักษาระเบียบวินัยด้านความสะอาดของนักเรียนโรงเรียนทรงวิทยา ตามวัตถุประสงค์ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การวิเคราะห์ข้อมูล
5. สถิติที่ใช้ในการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ นักเรียน ครูประจำชั้น และผู้ปกครอง จำนวน 2,310 คน โดยจำแนกเป็น นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ถึง 6 ของโรงเรียนทรงวิทยา จำนวน 1,140 คน ครูประจำชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ถึง 6 ของโรงเรียนทรงวิทยา จำนวน 30 คน และผู้ปกครองนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ถึง 6 ของโรงเรียนทรงวิทยา จำนวน 1140 คน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยนี้ ได้แก่ นักเรียน ครูประจำชั้น และผู้ปกครองของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ถึง 6 ของโรงเรียนทรงวิทยา การกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่าง โดยวิธีการกำหนดขนาดตัวอย่าง Krejcie Morgan โดยกลุ่มตัวอย่างจำนวน 332 คน ด้วยวิธีการสุ่มอย่างง่ายของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ถึง 6 ได้จำนวน 163 คน ครูประจำชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ถึง 6 ได้จำนวน 6 คน และผู้ปกครองนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ถึง 6 ได้จำนวน 163 คนรวม 332 คน ดังรายละเอียดตารางที่ 3.1

ตารางที่ 3.1 จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย โดยใช้สูตร Krejcie Morgan

ประชากรที่ใช้ในการสุ่ม	นักเรียน		ครู		ผู้ปกครอง	
	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1	175	28	5	1	175	28
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2	175	27	5	1	175	27
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3	175	27	5	1	175	27
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4	175	27	5	1	175	27
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5	175	27	5	1	175	27
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6	175	27	5	1	175	27
รวม	1,050	163	30	6	10,50	163

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เป็นแบบสอบถาม (Questionnaire) ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น แบ่งเป็น 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับระดับการมีส่วนร่วมของนักเรียน คุณครู และผู้ปกครอง ในการดำเนินการในกิจกรรมด้านความสะอาด เป็นคำถามแบบมาตราส่วนประเมินค่า (Rating Scale) จำนวน 12 ข้อ คือ

1. การมีส่วนร่วมศึกษาปัญหา จำนวน 3 ข้อ คือ 1 – 3
2. การมีส่วนร่วมวางแผน จำนวน 3 ข้อ คือ 4 – 6
3. การมีส่วนร่วมปฏิบัติงาน จำนวน 3 ข้อ คือ 7 – 9
4. การมีส่วนร่วมติดตามประเมินผล จำนวน 3 ข้อ คือ 10 – 12

โดยการคำถามแบบมาตราส่วนประเมินค่า (Rating Scale) จะกำหนดค่าคะแนนดังนี้

ระดับ 5	หมายถึง	ระดับการมีส่วนร่วมมากที่สุด
ระดับ 4	หมายถึง	ระดับการมีส่วนร่วมมาก
ระดับ 3	หมายถึง	ระดับการมีส่วนร่วมปานกลาง
ระดับ 2	หมายถึง	ระดับการมีส่วนร่วมน้อย
ระดับ 1	หมายถึง	ระดับการมีส่วนร่วมน้อยที่สุด

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับการรักษาระเบียบวินัยด้านความสะอาด ของนักเรียนโรงเรียนทรงวิทยา 2 ด้านคือ ด้านร่างกาย และเครื่องแต่งกาย เป็นคำถามแบบมาตราส่วนประเมินค่า (rating scale) จำนวน 29 ข้อ

1. การทำความสะอาดปากและฟัน	จำนวน 3 ข้อ คือ 1-4
2. การทำความสะอาดผม	จำนวน 3 ข้อ คือ 5-8
3. การทำความสะอาดผิวหนัง	จำนวน 3 ข้อ คือ 9-10
4. การทำความสะอาดเล็บ	จำนวน 3 ข้อ คือ 11-13
5. การทำความสะอาดมือ	จำนวน 3 ข้อ คือ 14-16
6. การทำความสะอาดเท้า	จำนวน 3 ข้อ คือ 17-19
7. การทำความสะอาดดวงตา	จำนวน 3 ข้อ คือ 20-22
8. การทำความสะอาดจมูก	จำนวน 3 ข้อ คือ 23-24
9. การทำความสะอาดหู	จำนวน 3 ข้อ คือ 25-26
10. เครื่องแต่งกาย	จำนวน 3 ข้อ คือ 27-29

โดยการคำถามแบบมาตราส่วนประเมินค่า (rating scale) จะกำหนดค่าคะแนนดังนี้

ระดับ 5	หมายถึง	ปฏิบัติมากที่สุด
ระดับ 4	หมายถึง	ปฏิบัติมาก
ระดับ 3	หมายถึง	ปฏิบัติปานกลาง
ระดับ 2	หมายถึง	ปฏิบัติน้อย
ระดับ 1	หมายถึง	ปฏิบัติน้อยที่สุด

ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือ

- ศึกษาลักษณะ รูปแบบ วิธีการเขียนแบบสอบถามจากเอกสาร งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
- นำข้อมูลที่ได้มาทำการสร้างแบบสอบถามที่ครอบคลุมเนื้อหาและเรื่องราวที่ต้องการศึกษา
- นำแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น ไปเสนออาจารย์ที่ปรึกษางานนิพนธ์ เพื่อตรวจสอบและเสนอแนะปรับปรุงเพิ่มเติม
- นำแบบสอบถามไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิ 3 คน ได้แก่
  - ดร.สิริสมาลย์ ลายถมยา
ผู้อำนวยการ โรงเรียนทรงวิทยา จังหวัดสมุทรปราการ
  - ดร.สุวิทย์ มูลคำ
ผู้อำนวยการเขตการศึกษา เขต 1 จังหวัดสมุทรปราการ

4.3 นายชาญวิทย์ จรตระการ

รองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร เขต 1

5. นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขแล้ว เสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษางานนิพนธ์ เพื่อพิจารณาตรวจสอบอีกครั้ง ให้สมบูรณ์ก่อนนำไปทดลองใช้กับนักเรียนที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน การหาค่าความเชื่อมั่น (reliability) ของแบบสอบถามโดยวิธีหาค่าสัมประสิทธิ์อัลฟา (coefficient Alpha) ตามวิธีการของครอนบาค (cronbach) โดยค่าสัมประสิทธิ์อัลฟาที่ได้ จะแสดงถึงระดับความคงที่ของแบบสอบถาม ค่าจะอยู่ระหว่าง $0 \leq \alpha \leq 1$ ค่าที่ใกล้เคียงกับ 1 แสดงว่ามีความเชื่อมั่นมาก และจากการทดสอบค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามจำนวน 30 ชุด มีค่าเท่ากับ 0.95

ตรวจสอบเพื่อความเที่ยงตรงของแบบสอบถาม

6. นำแบบสอบถามไปทดลองใช้ เพื่อมาหาค่าความเชื่อมั่น (pre-test) จำนวน 30 ชุด กับ นักเรียน ผู้ปกครอง และครูที่มีในกลุ่มตัวอย่าง นำผลที่ได้มาวิเคราะห์ค่าความเชื่อมั่น โดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์ (α) ของ ครอนบาค (cronbach) ได้ค่าความเชื่อมั่น 0.95

ค่าเฉลี่ย 4.50 – 5.00	หมายถึง การมีส่วนร่วมปฏิบัติมากที่สุด
ค่าเฉลี่ย 3.50 – 4.49	หมายถึง การมีส่วนร่วมปฏิบัติมาก
ค่าเฉลี่ย 2.5 – 3.49	หมายถึง การมีส่วนร่วมปฏิบัติปานกลาง
ค่าเฉลี่ย 1.50 – 2.49	หมายถึง การมีส่วนร่วมปฏิบัติน้อย
ค่าเฉลี่ย 1.00 – 1.49	หมายถึง การมีส่วนร่วมปฏิบัติน้อยที่สุด

การเก็บรวบรวมข้อมูล

เก็บรวบรวมข้อมูล โดยแจกแบบสอบถามแก่ครูที่สอนประจำชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ถึง 6 ของโรงเรียนทรงวิทยา จำนวน 6 คน นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ถึง 6 ของโรงเรียนทรงวิทยา ชั้นละ 5 รวม 30 คนจำนวน 163 คน แจกแบบสอบถามห้องละประมาณ 5-6 คน โดยวิธีการจับฉลาก และผู้ปกครองของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ถึง 6 ของโรงเรียนทรงวิทยา จำนวน 163 คน รวมทั้งหมด 332 คน

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการนำแบบสอบถามที่รวบรวมได้ มาดำเนินการตรวจสอบข้อมูลความสมบูรณ์ของการตอบแบบสอบถาม โดยแยกออกเป็น นักเรียน ครู และ ผู้ปกครองนักเรียน แล้วนำข้อมูลที่ได้ทั้งหมดทำการบันทึกโดยใช้เครื่องคอมพิวเตอร์ โปรแกรมสำเร็จรูปทางคอมพิวเตอร์ มีขั้นตอนการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

1. การวิเคราะห์ความเชื่อมั่น (reliability) ของแบบสอบถามโดยวิธีหาค่าสัมประสิทธิ์อัลฟ่า (Coefficient Alpha) ตามวิธีการของครอนบาค (Cronbach)

2. สถิติวิเคราะห์เชิงพรรณนา (descriptive statistical analysis) โดยใช้ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) และนำเสนอข้อมูลในตาราง เพื่ออธิบายข้อมูลเบื้องต้นเกี่ยวกับกลุ่มตัวอย่าง

2.1 ด้านการมีส่วนร่วมในการดำเนินการในกิจกรรมของนักเรียน ด้านความสะอาดในโรงเรียนทรงวิทยา

2.2 ด้านการรักษาระเบียบวินัยของนักเรียนด้านความสะอาด ในโรงเรียนทรงวิทยา

สถิติที่ใช้ในการวิจัย (บุญชม ศรีสะอาด, 2539, หน้า 235 - 239)

1. ค่าเฉลี่ยของคะแนนประเมินจำนวนได้จากการใช้สูตรนี้

$$\bar{X} = \frac{\sum X}{N}$$

เมื่อ $\bar{X}$ = คะแนนเฉลี่ย

$\sum X$ = ผลรวมของคะแนน

N = จำนวนคนทั้งหมด

2. การหาค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) จำนวนได้จากการใช้สูตรนี้

$$SD = \sqrt{\frac{\sum (x - \bar{x})^2}{N - 1}}$$

เมื่อ SD แทน ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน

3. สูตรของครอนบาค (Cronbach)

$$\alpha = \frac{n}{n-1} \left[1 - \frac{\sum S_i^2}{S_t^2} \right]$$

เมื่อ α = ค่าสัมประสิทธิ์ความเชื่อมั่น

N = จำนวนข้อสอบถาม

$\sum S_i^2$ = ผลรวมของคะแนนแปรปรวนแต่ละข้อ

S_t^2 = ความแปรปรวนของคะแนนรวม

มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี